

Завдання та перспективи партнерства в процесі відбудови та євроінтеграції України

Як зазначалось раніше, ключовими пріоритетами для співпраці українських громад з їхніми партнерами-муніципалітетами на найближчу перспективу будуть два, взаємопов'язані напрями — євроінтеграція і відбудова.

У 23.06.2022 році Європейська Рада надала Україні статус країни-кандидата на вступ до ЄС. Це історичне рішення, яке відкриває перед Україною великі перспективи, але на шляху до євроінтеграції необхідно зробити ще велику роботу і на національному, і на місцевому рівнях. Унікальність того шляху, який Україна має пройти в процесі євроінтеграції, полягає власне

саме в тому, що їй одночасно потрібно буде розв'язувати завдання відбудови після шкоди, завданої російською агресією.

Треба зазначити, що багато змін в Україні відбулось уже в процесі імплементації Угоди про асоціацію та Угоди про поглиблену та всеосяжну вільну торгівлю з ЄС — змінювалися закони, технічні стандарти, особливості функціонування місцевого самоврядування. За ці роки Україна в багатьох питаннях стала дійсно іншою країною. Але попереду багато — і можна сказати ще більше! — нових завдань.

6.1. Виклики перед місцевим самоврядуванням в процесі євроінтеграції

Потрібно розуміти, що процес євроінтеграції зазвичай включає в себе три етапи:

Набуття статусу кандидата

Зазвичай в ЄС приймається або рішення, що держава готова до кандидатства, і рекомендується розпочати з нею переговори про членства (як варіант — після виконання певних умов), або ж рішення, що держава до кандидатства не готова, і тоді пропонується повернутися до питання пізніше. У нашому випадку було прийнято унікальне рішення, коли статус кандидата Україні

надано, але щоб його зберегти потрібно провести сім блоків реформ, серед яких реформа Конституційного суду, продовження судової реформи, антикорупція, боротьба з відмиванням коштів, втілення антиолігархічного закону, узгодження аудіовізуального законодавства з європейським, зміна законодавства про нацменшини. Оцінка прогресу за цими напрямками реформ передбачається в кінці 2022 року.

Офіційні переговори про членство

На цьому етапі Україна має виконати велику роботу, стосується виконання

завдань, пов'язаних з трьома так званими Копенгагенськими критеріями членства:

- політичний критерій — стабільність інститутів, що гарантують демократію, верховенство права, права людини та повагу та захист меншин;
- економічний критерій — чинна ринкова економіка та здатність справлятися з конкуренцією та ринковими силами;
- правовий критерій — здатність брати на себе зобов'язання членства (фактично це означає прийняття та імплементацію законодавства, узгодженого з директивами і нормами ЄС, так званих *acquis communautaire* або *acquis* (читається «акі комуніте»)).

Фактично Україна (як і будь-який інший кандидат) має стати повноцінною демократичною європейською країною з ринковою економікою в процесі набуття членства, а не після його отримання. Власне на це спрямована ця «домашня робота», яка ведеться загалом за 35 напрямками.

Після набуття статусу кандидату, Єврокомісія приймає рішення про початок переговорів і кожен з цих напрямів є окремою главою для відкриття переговорів. Суть цих переговорів по кожній главі полягає у визначенні стартового статусу, показників, які мають бути досягнуті, і того, яким чином ці показники будуть досягатися. Глави можуть відкриватись послідовно і паралельно.

Місцевого самоврядування, зокрема, будуть стосуватись зміни в законодавстві і їхня імплементація принаймні у таких сферах як:

- Розділ 11: Сільське господарство та сільський розвиток
- Розділ 12: Безпека харчових продуктів, ветеринарна та фітосанітарна політика
- Розділ 14: Транспортна політика
- Розділ 15: Енергія
- Розділ 16: Податки
- Розділ 19: Соціальна політика та зайнятість
- Розділ 22: Регіональна політика та координація структурних інструментів
- Розділ 24: Правосуддя, свобода та безпека
- Розділ 26: Освіта та культура
- Розділ 27: Навколишнє середовище
- Розділ 28: Захист споживачів і здоров'я
- Розділ 32: Фінансовий контроль

Набуття членства в ЄС

Коли переговори та супутні реформи будуть завершені і це визнано з боку ЄС, Україна в результаті зможе приєднатися до ЄС.

Звідси зрозуміло, наскільки значний і складний обсяг роботи потрібно буде виконувати ОМС в процесі євроінтеграції. Попри те, що національний рівень влади буде основним відповідальним за прийняття рішень у процесі інтеграції до ЄС, він буде зобов'язаний працювати у партнерстві в тому числі з органами місцевого самоврядування, оскільки буде виникати велика кількість завдань, які потрібно буде вирішувати також і на місцевому рівні. Зокрема мова йде про такі завдання як зміцнення спроможності, прозорості і ефективності місцевого самоврядування, підвищення якості управління людськими ресурсами та забезпечення фінансової стійкості, розвиток підзвітності та електронного врядування, розширення участі громадян у прийнятті рішень та співпраця з ІГС, під-

вищення ефективності контролю за проявами конфлікту інтересів, запровадження системних антикорупційних механізмів, підтримки МСП і їхньої готовності працювати в умовах відкритої ринкової економіки, дотримання більш жорстких вимог охорони навколишнього середовища, тощо.

Але ці зусилля в кінцевому рахунку вартують того, щоб їх зробити — вони мають забезпечити підвищення стандартів якості життя наших громадян і можливість для них жити в справді європейській Україні — інтегрованій у демократичний світ, економічно розвиненій і безпечній.

6.2. Можливості залученням громадами додаткових ресурсів в процесі євроінтеграції

Вирішуючи складні завдання, Україна матиме і серйозну підтримку. З боку ЄС і на національному, і на місцевих рівнях ми отримували серйозну підтримку уже принаймні з того моменту, коли була підписана Угода про асоціацію. Статус кандидата надає нові можливості, оскільки для країн-кандидатів в ЄС передбачені спеціальні фонди і програми, які допомагають їм досягти відповідності критеріям, про які йшлося вище. Власне багато з тих інфраструктурних змін, які вражають в Польщі, Румунії, Угорщині, країнах Балтії тощо, відбулись в дев'яності і нульові роки саме завдяки фондам для підтримки підготовки країн-кандидатів до вступу в ЄС (preaccessions funds). Значна частина ресурсів, передбачених у таких фондах і програмах, спрямовується саме на місцевий рівень.

Хоча ще немає остаточних рішень щодо обсягу коштів, які будуть спрямовані на підтримку України в процесі підготовки до вступу в ЄС, а також механізмів, які при цьому будуть задіяні, уже сьогодні зрозуміло, що, враховуючи те, що Україні потрібно буде одночасно розв'язувати завдання відновлення після завданої російською агресією шкоди, ці кошти будуть значно більшими, ніж виділялися на підтримку інших країн-кандидатів. В ЄС також обго-

ворюється створення механізму «Відбудова України» ('RebuildUkraine' Facility), окремого і додаткового до згаданих фондів для підтримки підготовки країн кандидатів до вступу.

У цій ситуації ключове значення для громад матиме їхня спроможність і навички підготовки проєктів, які з одного боку, відповідатимуть стратегічним цілям розвитку громади, а з другого — вимогам і стандартам програм і фондів ЄС, а також їхня здатність ефективно управляти коштами, які вони будуть в результаті отримувати.

Саме тому багато програм проєктів ЄС, в тому числі ті, які вже доступні для заявників з України, передбачують, що готувати і реалізовувати проєкт такий заявник має спільно з партнерами з країн, які уже є членами ЄС. Відповідно налагодження між українськими громадами й муніципалітетами з країн ЄС, а також з інших країн-кандидатів (ав їх рамках — партнерств між місцевими навчальними закладами, дослідницькими інституціями, НГО, бізнес-структурами тощо) є однією з ключових передумов залучення додаткових ресурсів, експертизи й підвищення готовності до роботи з європейськими фондами, коли така можливість відкриється.

6.3. Основні програми ЄС, які відкриті для заявників з України

Нижче перелічені деякі програми ЄС, які доступні для учасників з України і які здебільшого передбачають спільну підготовку і реалізацію проєктів з партнерами (не обов'язково формалізованими) з країн ЄС. У деяких заявки можуть подаватися від ОМС, в інших партнерами можуть бути місцеві інституції (навчальні чи дослідницькі заклади, структури бізнесу, творчі колективи, НГО, тощо), співпраця між якими розширює і укріплює міжмуніципальні партнерства.

З початком повномасштабної агресії ЄС розширює і полегшує доступ українських заявників до програм ЄС. Все

Нижче перелічені деякі програми ЄС, які доступні для учасників з України і які здебільшого передбачають спільну підготовку і реалізацію проєктів з партнерами (не обов'язково формалізованими) з країн ЄС. У деяких заявки можуть подаватися від ОМС, в інших партнерами можуть бути місцеві інституції (навчальні чи дослідницькі заклади, структури бізнесу, творчі колективи, НГО, тощо), співпраця між якими розширює і укріплює міжмуніципальні партнерства.

З початком повномасштабної агресії ЄС розширює і полегшує доступ українських заявників до програм ЄС. Все нові і нові можливості будуть відкриватися для України після набуття нею статусу в члені ЄС, і в тому числі ці можливості будуть доступні для українських громад у співпраці з їхніми європейськими партнерами.

За оновленням інформації можна стежити на таких сайтах:

- Представництво ЄС в Україні: https://www.eeas.europa.eu/delegations/ukraine_uk

- Євроінтеграційний портал <https://eu-ua.kmu.gov.ua/>

Cross Border Cooperation (CBC — Програми транскордонного співробітництва)

Програми транскордонного співробітництва (так звані InterregA) є ключовим елементом політики ЄС щодо своїх країн-сусідів. Вони спрямовані на те, щоб підтримувати сталий розвиток вздовж зовнішніх кордонів ЄС, зменшувати різницю в рівнях життя та допомагати розв'язувати спільні проблеми на цих кордонах. На 2021-2027 роки передбачено фінансування 73 програм на загальну суму 6,7 млрд євро.

Для України доступні програми:

- Угорщина — Словаччина — Румунія — Україна: <https://huskroua-cbc.eu/about/huskroua-2021-2027>
- Польща — Україна: <https://www.pbu2020.eu/en/news2021-2027>
- Румунія — Україна: <https://www.ro-ua.net/en/2021-2027-en.html>
- Басейн Чорного моря: <https://blacksea-cbc.net/interreg-next-bsb-2021-2027>
- Дунайська стратегія: <https://www.interreg-danube.eu/>

Для участі в таких програмах муніципалітети з країн, їх учасниць, готують і подають на конкурс спільні проєкти,

які в подальшому спільно реалізують. У багатьох українських громадах, особливо прикордонних регіонів, є досвід участі у таких спільних проєктах з муніципалітетами з європейських країн саме в рамках транскордонної співпраці. Участь в інших програмах ЄС в багатьох відношеннях схожа з участю в програмах транскордонної співпраці.

Детальніше:

Сторінка Єврокомісії Interreg A — Cross-border cooperation — https://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/cooperation/european-territorial/cross-border/#6

Cross Border Cooperation Toolkit, розроблений Радою Європи — <https://rm.coe.int/1680747160>

Державна програма розвитку транскордонного співробітництва на 2021-2027 роки затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 14.04.2021 року № 408 — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/408-2021-%D0%BF#Text>

Horison Europe (Горизонт Європа)

Програма ЄС, спрямована на фінансування досліджень та інноваційних розробок. Бюджет попереднього етапу програми на період з 2014 по 2020 рік становив 80 млрд євро, на період 2021-2027 роки передбачено 95,5 млрд євро.

Серед пріоритетних тем — «Адаптація до кліматичних змін, включаючи соціальні перетворення», «Боротьба з раком», «Кліматично нейтральні та розумні (smart) міста», «Здорові океани, моря, прибережні та внутрішні води» та «Здоров'я та харчування ґрунту».

У рамках програми надаються гранти, заявку на отримання яких мають по-

дати три партнери — юридичні особи, засновані в трьох різних країнах ЄС і/або асоційованих країнах (здебільшого науково-дослідні інституції і МСП).

Детальніше:

<https://mon.gov.ua/ua/tag/gorizont-evropa>

https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe_en

Life

Ця програма — фінансовий інструмент ЄС для підтримки екологічних, природоохоронних і кліматичних проєктів. За 30 років функціонування, програма «LIFE» співфінансувала понад 5600 природоохоронних проєктів у ЄС та за його межами. Програма розрахована на 2021-2027 роки із загальним бюджетом 5,4 млрд євро. На 2022 рік Єврокомісія оголосила 34 конкурсні пропозиції на суму 598 млн євро.

Програма включає чотири підпрограми: «Природа та біорізноманіття», «Циркулярна економіка та якість життя», «Адаптація до змін клімату й пом'якшення їх наслідків» та «Перехід до чистої енергії».

Грантова допомога надається на умовах співфінансування (до 95% залежно від типу проєкту), на конкурсній основі у сумі від 0,7 до 20 млн євро. Подавати заявку можуть юридичні особи будь-якої форми власності (зокрема органи самоврядування, комунальні установи, громадські організації), засновані в країнах ЄС і/або асоційованих країнах. Проектна заявка може подаватися одним подавачем, або в консорціуму учасників/-ць (в окремих типах проєктів подача від консорціу-

му з певної кількості учасників часом з різних країн ЄС та країн, асоційованих з Програмою LIFE, є вимогою).

Детальніше:

<https://www.kmu.gov.ua/news/ukrayina-priyednalasya-do-yevropejskoyi-programi-life-dlya-klimatu-ta-dovkillya>

https://climate.ec.europa.eu/eu-action/funding-climate-action/life-climate-change-mitigation-and-adaptation_en

https://cinea.ec.europa.eu/programmes/life_en

Creative Europe (Креативна Європа)

Програма спрямована на підтримку і зміцнення конкурентності культурного та креативного секторів Європи, захист, розвиток та популяризацію культурного та лінгвістичного різноманіття. Бюджет програми «Креативна Європа» на 2021-2027 роки становить 2,44 млрд євро, порівняно з 1,47 млрд євро попередньої програми (2014-2020).

Програма має три підпрограми — культура, медіа, міжсекторальна співпраця.

В Україні, як і в інших країнах учасниках програми, діє Національне бюро програми, яке промотує програму і надає безкоштовні консультації, інформацію та технічну підтримку українським аплікантам під час процесу подачі грантової заявки. Однак самі заявки подаються до Виконавчого агентства з питань освіти та культури у Брюсселі.

Проектні заявки приймаються від окремих юридичних осіб, зареєстро-

ваних в країнах-учасниках програми (зокрема України), або їх консорціумів залежно від умов оголошеного гранту.

Детальніше:

<https://creativeeurope.in.ua/>

<https://culture.ec.europa.eu/>

Erasmus+

Програма ЄС для підтримки освіти, навчання, молоді та спорту в Європі, яка працює уже 35 років. Її бюджет на 2021-2027 роки становить 26,2 мільярда євро, що майже вдвічі більше фінансування порівняно з попередньою програмою (2014-2020). У поточному періоді велика увага приділяється соціальної інтеграції, переходу на зелені та цифрові технології та сприянню участі молоді в демократичному житті.

Erasmus+ пропонує можливості для співпраці в сферах вищої, професійної, шкільної та дошкільної освіти, освіти для дорослих, молоді та спорту. Заявки на участь в проєктах можуть подавати університети, навчальні заклади, тренінгові центри тощо з країн ЄС та інших країн-учасників/-ць програми (зокрема з України), в багатьох випадках в партнерстві з іншими організаціями.

За підтримки Еразмус+ реалізується деякі молодіжні проєкти, в яких беруть участь українські громади. Зокрема:

- «Європа стає локальною» (Europe Goes Local), місія якого полягає у зміцненні молодіжної спільноти на місцевому рівні відповідно до Європейського порядку денного молодіжної роботи та з точки зору муніципалітетів і місцевих учасників/-ць роботи з молоддю. У створе-

ній у рамках проєкту мережі близько 200 членів, які представляють близько 120 муніципалітетів у країнах-учасниках, у тому числі Запоріжжя, Ірпінь, Львів та Суми;

- мережа ресурсних центрів SALTO-YOUTH, які надають неформальні навчальні ресурси для молодіжних працівників і молодіжних лідерів, а також організують тренінги та контакти для підтримки молодіжних організацій і національних агентств;

- SALTO-YOUTH розшифровується як «Підтримка, просування навчання і тренінгові можливості для молоді» (Support, Advanced Learning and Training Opportunities for Youth). Існує центр SALTO Східної Європи та Кавказу.

Європейська Комісія в межах програми Еразмус+, як і в межах інших програм, з березня 2022 року запровадила **гнучкі процедури та виняткові заходи** щодо отримання грантів.

Детальніше:

<https://erasmusplus.org.ua/>

<https://erasmus-plus.ec.europa.eu/>

Digital Europe (Цифрова Європа)

Це нова програма ЄС, загальний бюджет якої на 2021-2027 роки становить 7,5 млрд євро. Її мета — покращити доступ до цифрових технологій підприємствам, громадянам та публічним інституціям. Україна приєдналась до програми у вересні

2022 року. Участь у програмі наблизить нашу країну до Єдиного цифрового ринку ЄС.

Для українських заявників доступні такі компоненти програми як високопродуктивний комп'ютинг (зокрема проєкти, які обчислюють великі масиви даних для рішень у сфері економіки, охорони здоров'я), штучний інтелект, дані та хмарні послуги, цифрові навички, використання цифрових технологій в економіці та суспільстві.

У програмі зможуть брати участь у тому числі структури місцевого самоврядування разом з їхніми партнерами в країнах ЄС.

Детальніше:

<https://www.kmu.gov.ua/news/ukraina-doluchylasia-do-prohramy-tsyfrova-ievropa-shcho-tse-oznachaie>

<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en>

Town-Twinning (Налагодження партнерств між містами)

Ця програма реалізується в рамках рамкової програми ЄС «Громадяни, рівність, права та цінності» (The Citizens, Equality, Rights and Values programme, CERV), яка спрямована на захист і просування прав і цінностей Європейського Союзу, закріплених у Договорах ЄС і Хартії основних прав. Вона спрямована на сприяння підтримці та подальшому розвитку відкритих, заснованих на правах, демократичних, рівних та інклюзивних суспільств, заснованих на верховенстві права.

У її рамках періодично оголошується збір заявок на розвиток співпраці між муніципалітетами і їх мереж³⁶. Наразі ця програма поширюється тільки на муніци-

³⁶Приклад такого оголошення — [Funding & tenders \(europa.eu\)](https://funding-tenders.europa.eu/)

³⁷Форум Bridges of Trust 28.10.2022

палітети з країн- членів ЄС, але уже у 2021 році розглядалася можливість поширити можливість участі в цій програмі і для України.

Детальніше:

[Citizens, Equality, Rights and Values programme | European Commission \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/citizens-equality/citizens-equality-programme/)

TAIEX (Technical Assistance and Information Exchange instrument)

TAIEX — це інструмент Європейської Комісії. TAIEX підтримує публічні адміністрації щодо наближення, застосування та виконання законодавства ЄС, а також сприяє горизонтальному обміну найкра-

щими практиками ЄС. У рамках цього інструменту організуються тематичні воркшопи, експертні місії і навчальні візити. Наразі в Україні більш звичним є використання цього інструменту державними органами влади, але нещодавно³⁷ представник TAIEX поділився успішним досвідом застосування цього інструменту на муніципальному рівні в Сербії й анонсував більш широку перспективу його використання і для українських громад.

Детальніше:

https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/funding-and-technical-assistance/taix_en

6.4. Основні інституції ЄС і партнерські організації, які можуть підтримувати розвиток С2С українських громад

Європейський комітет регіонів (European Committee of the Regions, CoR)

Європейський комітет регіонів (CoR) є дорадчим органом Європейського Союзу, що функціонує з 1994 року і представляє місцеві та регіональні органи влади в Європейському Союзі. Керівні органи ЄС зобов'язані консультуватись з CoR щодо нових законів, які впливають на регіони та міста (70% усього законодавства ЄС).

У рамках Комітету функціонує Робоча група щодо України, яка була створена у квітні 2020 року і яка має на меті надавати цільову політичну та технічну підтримку українським партнерам, щоб допомогти їм досягти належного врядування на всіх рівнях, зміцнити місцеву демократію та просувати ре-

форму децентралізації. З огляду на російське військове вторгнення в Україну, Робоча група взяла на себе політичну роль у формулюванні відповіді КР і підтримці наших українських партнерів у ці надзвичайно важкі часи.

Ініціатива «Рівний-рівному» CoR підтримувалась програмою U-LEAD і була пілотним проектом, який поєднав групу муніципалітетів і регіонів низки держав-членів ЄС з їхніми українськими партнерами з метою обміну досвідом, розвитку спроможності, розбудови партнерств і підготовки спільних проектів (детальніше див. U-LEAD).

Детальніше:

<https://cor.europa.eu/en>
<https://cor.europa.eu/en/our-work/Pages/Ukraine.aspx>

Council of European Municipalities and Regions (CEMR, Рада європейських муніципалітетів і регіонів)

Рада європейських муніципалітетів і регіонів (CEMR) — це одна з найповажніших організацій міст і регіонів Європи, заснована в 1951 році. CEMR фактично є «асоціацією асоціацій». Її членами є 60 національних асоціацій органів місцевого самоврядування (представляють 40 із 46 країн-членів Ради Європи, включаючи 27 членів ЄС), які об'єднують 100 000 місцевих і регіональних органів влади. Серед членів Ради — Асоціація міст України та Українська асоціація районних та обласних рад. Вона також є європейською секцією міжнародної організації «Об'єднані міста і місцеві уряди» (див. розділ про історію руху — побратимств <https://www.uclg.org/>), представляючи таким чином європейські місцеві та регіональні органи влади на глобальному рівні.

CEMR сприяє побудові єдиної, мирної та демократичної Європи, заснованої на місцевому самоврядуванні та повазі до принципу субсидіарності.

У Європі, яка постійно розвивається, CEMR працює над тим, щоб побратимські міста залишалися інструментом, який можна адаптувати до сучасних проблем і поточного середовища, в якому ми живемо. CEMR співпрацює з Європейською комісією, щоб заохочувати побратимство міст, а також сучасні та якісні обміни, які залучають усі сектори європейського суспільства. В рамках CEMR функціонує фокус-група з питань побратимства. У питанні налагодження партнерств (twinning) CEMR співпрацює з Європейською комісією і Європейським комітетом регіонів (CoR).

За підтримки CEMR функціонує веб-сайт побратимських міст, який може відображатися 24 мовами (у тому числі українською), містить детальну інформацію про історію, поточну ситуацію та майбутнє побратимських міст. Крім того, тут надається різна інформація про те, як знайти підтримку ініціатив міст-побратимів, як знайти партнерів і як отримати доступ до фінансової підтримки.

CEMR також реалізовував проекти на підтримку розвитку партнерств українських громад з європейськими муніципалітетами спільно з U-LEAD. Також у рамках ініціативи підготовлено дослідження стану співпраці українських громад з муніципалітетів з країн ЄС³⁸ (детальніше див. U-LEAD).

Детальніше:

<https://www.ccre.org/>

<http://www.twinning.org/uk/page/%D0%97-%D1%87%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D0%BF%D0%BE%D1%87%D0%B8%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B8#Y0LaXkxBzIU>

Eurocities

Асоціація Eurocities була заснована у 1986 році, об'єднує у своїй мережі понад 200 найбільших європейських міст у 38 країнах, що представляють загалом 130 мільйонів людей. Членами асоціації можуть бути міста з понад 250 тисячами мешканців з країн ЄС, міста з інших країн можуть бути асоційованими членами, менші міста — партнерами, чотири українські міста — Київ, Львів, Одеса і Харків є асоційованими членами Eurocities.

Eurocities взаємодіє та співпрацює з

³⁸ https://www.ccre.org/img/uploads/piecesjointe/filename/Bridges_of_Trust_Brochure_EN_2021.pdf (лише англ.мовою)

інституціями Європейського Союзу, намагаючись представляти голос міст на рівні ЄС

Eurocities швидко відреагували на початок повномасштабної агресії в Україні. Члени мережі налагодили прийом біженців/-ок, надсилали допомогу українським містам, провели численні акції солідарності з українськими містами. Зараз міста Eurocities зосереджують свої зусилля на перспективі відбудови українських міст, продовжуючи тим часом робити все необхідне та можливе для їх нагальної підтримки.

Детальніше:

<https://eurocities.eu/>

Platforma

Platforma — це пан'європейська коаліція міст і регіонів — а також їхніх національних, європейських і глобальних асоціацій — активних саме у налагодженні і розвитку співпраці між містами та регіонами. Вона була створена у 2008 році в зв'язку зі зростанням зацікавленості ЄС у розвитку партнерств між містами та регіонами. Має рамкові угоди про співпрацю з Єврокомісією, а також з організацією «Об'єднані міста і місцеві уряди».

Сприяє розвитку партнерств міст та регіонів країн ЄС як між собою, так і з містами та регіонами інших країн і континентів, зокрема країн Африки.

Була ще одним партнером згаданого вище спільного проєкту CEMR U-LEAD по розвитку партнерств українських громад з європейськими муніципалітетами (детальніше див. U-LEAD).

Детальніше:

<https://platforma-dev.eu/>

<https://platforma-dev.eu/tag/bridges-of-trust/>

Energy Cities

Спільнота Energy Cities — це Європейська асоціація місцевих органів влади, які вирішують завдання у сфері енергетичного переходу (переходу від використання енергії, заснованої на викопних паливах, зокрема нафти, природного газу та вугілля, до відновлюваних джерел енергії, таких як вітер і сонце, а також літій-іонні батареї). Її членами є понад тисячі муніципалітетів у 30 країнах.

Energy Cities не висуває особливих умов щодо приєднання, окрім зобов'язання членів досягати кліматичної нейтральності на своїх територіях та готовності ділитися досвідом. Вона сприяє партнерству муніципалітетів, її членів, в підготовці і реалізації спільних проєктів відповідної тематики.

Оскільки Energy Cities є одним із засновників і давніх прихильників Угоди мерів, ця мережа також є чудовим засобом для занурення в ширшу глобальну спільноту Угоди мерів — ініціативи, яка об'єднує понад дев'ять тисяч місцевих органів влади, які добровільно взяли зобов'язання по досягненню кліматичних і енергетичних цілей ЄС, а саме скорочення викидів парникових газів в ЄС принаймні на 40% до 2030 року.

Коллективним членом Energy Cities і національною структурою підтримки Угоди Мерів в Україні є Асоціація енергоефективних міст України.

Детальніше:

<https://energy-cities.eu/>

<https://eumayors.eu/>

<https://enefcities.org.ua/>

European Alliance of Cities and Regions for the Reconstruction of Ukraine (Європейський альянс міст та регіонів для відбудови України)

Розуміючи серйозні виклики, які постають перед українськими громадами зараз, поки триває повномасштабна російська агресія, і постануть в майбутньому у зв'язку з необхідністю розв'язання завдань повоєнної відбудови і євроінтеграції, наші європейські партнери 30 червня 2022 року на 150-ій пленарній сесії CoR започаткували нову ініціативу — Європейський альянс міст та регіонів для відбудови України. Серед тих, хто доєднався до цієї ініціативи — CEMR, Eurocities, Energy cities, міста Угоди мерів, інші європейські партнери, усі провідні українські Асоціації ОМС.

Альянс має на меті:

- координувати спільні зусилля з містами та регіонами Європейського Союзу, готовими надати ресурси для підтримки ефективної та сталої відбудови України;
- надалі сприяти контактам та співпраці основних партнерів України з інституціями ЄС у тому числі в рамках «Платфор-

ми відбудови України», а також співпраці між ЄС та українськими місцевими та регіональними органами влади та асоціаціями;

- надавати інформацію та зворотний зв'язок інституціям ЄС та «Платформі відбудови України», а також сприяти політичному діалогу на місцевому та регіональному рівнях, який супроводжує зусилля з відбудови;
- сприяти наданню експертної підтримки у зміцненні потенціалу, належному управлінні та технічній допомозі містам і регіонам України.

Загалом ініціатива Альянсу все ще знаходиться на стадії розробки, але очікується, що вона буде в подальшому відігравати одну з ключових ролей у налагодженні партнерств українських громад з європейськими муніципалітетами в процесах євроінтеграції і відбудови. Альянс уже звертається до інституцій ЄС з пропозицією розробити посилену програму для українських громад, спрямовану на розбудову спроможності ОМС, розвитку програми їхніх партнерств з європейськими муніципалітетами і реалізації ними спільних проєктів (U-LEAD 2.0)³⁹.

Детальніше:

<https://cor.europa.eu/en/engage/Pages/European-Alliance-of-Cities-and-Regions-for-the-reconstruction-of-Ukraine.aspx?origin=spotlight#Partners>

³⁹ На сторінці <https://cor.europa.eu/en/news/Pages/CIVEX-Ukraine.aspx> посилання на DRAFT OPINION «The role of EU cities and regions in rebuilding Ukraine».